Vak'ai Hayriye

Yazan: Salâhaddin Güngör

— 5 —

Sadrıazam derhal tedip tedbirlerini almıştı

Padişah da derhal Topkapıya gelmiş, topçu ve kumbaracı taburları da toplanmıştı

Geceyi şurada burada meyhane meyhane dolaşarak geçiren asiler, ertesi günü seher vakti, kazanları kaldırmak üzere, cebehane ve saraçhaneye doldular. Tornacıbaşı Şakir Ağanın olup bitenlerden haberi yoktu. Beşinci kışlanın kazanını ansızın karşısında görünce, o kadar korktu ki ödü patlayıp çok geçmeden öldü. Bir yandan Tahtakale, Asmaaltı, Unkapanı gibi haşarat yatağı yerlere haberler ulaştırılarak ayak takımı ayaklandırılırken diğer taraftan da Babıaliyi basmak üzere tertibat alınıyordu. Asiler Sadrıazamı konağında ele geçireceklerini umuyorlardı. Halbuki «atı alan, çoktan Üsküdarı geçmiş» ti. Selim Mehmed Paşa, vak'adan birkaç gün evvel, ne olur ne olmaz mülâhazasile Beylerbeyindeki yalısına taşınmış bulunuyordu. Sarayi Asafide bir kaç cariye ile uşaklardan başka kimseler yoktu.

Bunlar da Harem bahçesinin ortasındaki mahzene saklanıp canlarını kurtardılar. Avlarını yakalıyamıyan zorbalar, saraydan boş çıkmamak için, hazine dairesine hücum ederek bir hayli para ve mücevher yağma etmeğe muvaffak olmuşlardı. Mevsimi geçirmek üzere Kanlıcadaki sahilhanesine çekilen Mısır kethüdası Necib Efendinin İstanbuldaki konağı da bu arada yağmadan kurtulamadı.

Ceblerini türlü ziynet eşyası ve yüzlerce «zeri hâlis» le dolduran asiler, sokak başlarından nâra ata ata geçiyor:

— Bre, her kim bize karşı gelir, aleyhimize huccet yazarsa, onları şöyle kırıp geçiririz, böyle mahv ve perişan ederiz. Bilcümle başı kavukluları kahr ve tedmir, evlâd ve ayallerini esir eyleriz. Bakirlerini onar kuruşa ve seyyibelerini beşer kuruşa satarız! diye söyleşiyorlardı.

Bir yandan da mahalle aralarında dolaşan telâllar, halkın heyecanını teskine uğraşmakta idiler:

— Duyduk duymadık demeyin! Herkes dükkânını açsın. Sırçası zayi olana cevher veririz! Zerrece fenalık edilmesine ocağın rızası yoktur!

Günlerden perşembe idi. O devirde perşembe devlet dairelerinin tatil günü idi. Bazı kalem efendileri, Göksuya gidip şöyle ağız tadile eğlenmek için bir gece evvelinden aralarında sözleşmişlerdi. Ertesi sabah erkenden, bir kayığa atlayıp, ağırezgi fıstıkimakam Göksu yolunu tuttukları bir sırada, İstanbul tarafından gelen bir piyade kayığından bir bektaşi dervişi sahile çıkarak:

— Behey gafiller! Burada ne durursuz! Varın evlerinize gidin... Yoldaşlar uyandı! Erkânı saltanatı bitirdiler... diye haykırınca zavallı kalem efendilerinde de tam manasile şafak atmıştı. Mektubii Defteri hulefasından Asım Bey, o kadar telâş etmişti ki, içi türlü nevale ile tıka basa doldurulan sepetleri bile kayıkta unutarak başının kaygısına düşmüştü!

Bektaşilerin de, güruhu eşkiya ile birlikte hareket ettikleri muhakkaktı. Tarikatin ileri gelenleri arasında bir çok kimseler, ellerinde teberlerle Atmeydanında dolaşarak, zorbaları teşvik etmekte idiler!

O gün, garib bir tesadüf eseri olarak olaycı diye anılan bir meczub da, erkenden Üsküdar mahkemesine giderek, (naib) i görmüş ve:

— Mevlâna! Kırkdört kapısında Hacı Bektaş sizlere ömür ölmüş. Ben bugün onun namazını kılmağa gidiyorum! diye abuksabuk söylenmişti.

Meczubun bu sözlerinde, Hacı Bektaş ocağının yıkılacağına dair manevi bir işaret sezenler olmuştu. Bazı salih kişilerin gördükleri rüyalar da, hep eşkiyanın inhizamı yolunda tefsir edilmekte, halkın maneviyatı kuvvet bulmakta idi.

***

Sadrıazam, Beylerbeyindeki yalısında «zuhuru fitneyi» öğrenmekte gecikmemişti. Derhal Boğaz muhafızları Ağa Hüseyin ve Mehmed İzzet Paşalara, serian yalı köşküne gelmeleri için haber gönderdikten sonra, kendi de kayığına atlayıp yola çıktı ve yalı köşkünde kendisini karşılayan hazine kethüdası Kıbrıslı Mehmed Emin Ağayı Beşiktaş sarayına gönderdi.

Emin Ağa, Sadrıazam namına padişaha «Sancakı Şerif» in çıkarılması için istirhamda bulunadursun, Selim Mehmed Paşa da, bir yandan Şeyhülislâma, ricali devlete, Babıalinin yüksek memurlarına, tersane eminine, topçubaşıya, humbaracıbaşıya, lâğımcıbaşıya haberler göndererek, külliyetli askerle hemen yola çıkmalarını bildirmekte kusur etmemişti. Başta Şeyhülislâm olmak üzere, sadreyn efendiler, müderrisler, ve diğer hocalar arası çok geçmeden yalı köşküne geldiler.

Bu esnada Kul kethüdası Hasan Ağa, başyazıcısını kendiliğinden asilerin yanına göndererek meramları ne olduğunu sordurmak gafletinde bulunmuştu. Asiler, başyazıcıyı şu sözlerle iade ettiler:

— Ağaya haber ver! Biz yeni vadide talim etmezük. Usulü kadimemiz veçhile testiye tüfekle kurşun atan, keçeye kılıc salan Hacı Bektaş kullarıyız. Elbette talimi askere bais olanların cezalarını isterük!..

Başyazıcı, asilerden bu cevabı alınca tersyüzüne yalı köşküne dönerek Sadrıazamı buldu. «Vukuu hali» anlattı.

Selim Mehmed Paşa, kendisine sorulmadan yapılan bu müracaatten memnun olmamıştı:

— Baka başyazıcı.. dedi, biz bu işi kitaba, sünnete uydurarak yaptık. Meselei şer'iyyenin ihlâline bir veçhile cevaz vermeyiz. «Bihavlillâhi tealâ» cümlesini kahreylemek üzere selli seyf etmişizdir. Var böylece kendilerine haber ver!»

Başyazıcı, telâş içinde adımları biribirine dolaşarak tekrar asilerin yanına giderken Sadrıazam da, yalı köşkünden ayrıldı. Saraya vâsıl olduğu zaman «Babı Hümayun» un önünü topçular, arabacılar, humbaracılarla dolmuş buldu. Süvari topçu yüzbaşısı meşhur Karacehennem İbrahim Ağa da bunların arasında idi. Sadrıazamın yüreğine su serpildi. Verdiği emrin bu kadar çabuk tatbik edileceğini doğrusu ummamıştı.

Topçuların, vak'ai Selimiyede olduğu gibi asilerle birleşmeleri ihtimali herkes gibi Sadrıazamı da endişeye düşürmekte idi. Şimdi bunların, böyle bütün teçhizatı tamam olarak katanalara koşulu ağır toplarile saray önüne gelmiş bulunmaları, devlete sadakatlerinde şüpheye yer bırakmıyordu.

O sırada, paşidah İkinci Mahmud da, kılıcını kuşanmış ve bir tebdil kayığına atlayarak Beşiktaş sarayından doğruca Topkapı sarayına gelmişti. Biraz sonra, sünnet odasında, büyük bir toplantı yapıldı. Burada söz padişahındı:

— Cülûsumdanberi Allah vediası olan tebaayı siyanet zımnında nekadar gayret eylediğim cümlenin malûmudur. Ancak Yeniçerilerin de bagiyane tavırlarına tahammül edilmez. Bu tuğyan «hurucu alessultan» değil midir?.. Ve bu hainlerin tedibi emrinde tedbiriniz nedir?

Padişaha ilk olarak cevab veren ulema sınıfı oldu:

— Bagilerin katilleri meşrudur şevketlû efendimiz!

Mecliste hazır bulunanların hepsi de aynı fikirde idi:

— Bu yolda ölmek var, dönmek yok.. dediler.

«İstişare» gayet kısa sürdü. Şimdi sıra, «Livai Şerifin ihracına» gelmişti. Bu ise, sanıldığı kadar kolay bir iş değildi.

(Arkası var)

MÜTEFERRİK

Ortodoksların paskalyası başladı

Rum ortodoksların en büyük bayramı olan paskalya yortusu evvelki geceden itibaren başlamıştır. Paskalya salı günü akşamına kadar devam edecektir. Bu sene paskalyanın diğer senelerdeki kadar hararetli geçmiyeceği anlaşılmaktadır.

Önümüzdeki cuma günü Balıklı hastane bahçesinde meşhur Balıklı panayırı açılacaktır.

Mimar Sedad Çetintaşın Bursada konferansı

Bursa (Hususî) — Mimar Sedad Çetintaş, buradaki Tayyare sinemasında «Türk mimari tarihinde Bursa eserleri» mevzulu bir konferans vermiştir. Bu konferansta Valimizle bir çok dinleyici hazır bulunmuştur. Hatib hararetle alkışlanmıştır.

Çocuk Esirgeme şefkat fişleri

23 nisan Çocuk Bayramı ve bunu takib eden Çocuk haftasında mektub ve telgraflarınıza Şefkat fişi yapıştırmak kanun iktizasından olduğunu sayın yurddaşlara Çocuk Esirgeme Kurumu saygı ile hatırlatır.

Doğru değil mi?

Aktarma biletlerini daha kolaylığı mucib olacak bir şekle sokmalı!

Hangi tramvay yolcusile konuşsanız size aktarma biletlerinin sebebiyet verdiği müşkülâttan bahsediyorlar, bazan da:

— Aman efendim, bu sıkıntıya katlanacağıma iki bilet almayı tercih ediyorum, diyorlar, üç kuruş kâr etmek için bu eziyet çekilir mi?

Mesele derinden tetkik edilecek olursa ahali cidden haklıdır. Çünkü, aktarma edilecek yeri intihabda serbest değildir. Aktarma için seçtiği noktayı dalgınlıkla unutup da tramvayın içinde kalmakta devam eder ve o sırada da kontrolör gelirse, yeniden bilet almak mecburiyetindedir. Orada inmesine müsaade edilse bile tekrar dönüp aktarma mahalline gitmedikçe ikinic tramvaya binemez.

Aktarma için intihab ettiği yerde indi, biraz ileride küçük bir işi var, onu görmeğe kalkar da daha öndeki bir istasyona ulaşırsa gene o biletten istifadeye hakkı yok. Biletçiler, nizama hakkile riayet etmek hüsnü niyetini gösterecek olurlarsa, bütün aktarma bileti almış olan yolcuların tramvay değiştirecekleri durakları akıllarında tutup kendilerini orada inmeğe mecbur etmeleri lâzım.. Velhasıl içinden güç çıkılacak karışık bir mesele!.

Halbuki bunun son derece kolay bir usulü var. Bütün tahdidat yolcunun elindeki bileti tek aktarma için kullanıp bir daha ondan istifadeye kalkışmamasını temine matuf olduğuna göre, aktarma biletlerini ortası zımbalı iki parçadan mürekkeb yapmalı, ikinci tramvaya bindiği zaman biletçi yarısını koparıp almalı, diğer kısmı yolcunun elinde kalmalı ve onu gideceği yere kadar götürmelidir. O vakit böyle uzun uzadıya formaliteye lüzum kalmıyacağı gibi herkes de istediği yerde inip biner, aktarma da halk için müşkülâtı değil, kolaylığı mucib olur, diyoruz,

Doğru değil mi?

Bir adam kazma ile karısını öldürdü

Hadisenin kaza eseri mi, yoksa kasden mi yapıldığı tahkik ediliyor

Bakırköy civarında Osmaniye köyünde dün sabah kanlı bir hâdise olmuştur. Bulgarya muhacirlerinden 60 yaşında rencber Hasanın karısı 45 yaşında Tenzile, başı parçalanarak ölmüştür. Yapılan muayenede, başına kazma ile vurulduğu ve kafatasının bir vuruşta darmadağın olduğu, görülmüştür.

Resul kızı Tenzilenin kocası rencber Hasan, bu hususta, şu ifadeyi vermiştir:

«— Karı koca, bu sabah erkenden kalktık. Ben, bahçeyi kazacaktım, karım da çıkan taş parçalarını ayıracak, ayıklıyacaktı. Elbirliğile işe başladık. Bir aralık, nasıl oldu ben de bilmiyorum, galiba karım açılan çukura, çömeldiği kenardan başını fazlaca iğmişti ve ben de dikkatli davranamamış olacağım ki, boyuna kaldırıp indirdiğim kazmayı, toprağa indirecek yerde varhızile karımın kafasına indirmişim. Tenzile, kazdığım çukura kanlar içerisinde yuvarlanarak derhal can verince, irkildim. Elimden kanlı kazmayı fırlattım. O zaman ne yaptığımın farkına vardım, ama artık iş işten geçmişti. Olan şey, bir kazadır. Tam 20 senedir kendisile gayet iyi geçindiğim karımı öldürmek istemiş değilim!»

Bu ifadenin hakikete uygunluk derecesi, tahkikat neticesinde öğrenilebilecektir. İfade tamamile doğru çıkarsa, yaşlı koca, karısının ölümüne tedbirsizlik ve dikkatsizlikle sebebiyetten mes'ul tutulacaktır. Aksi takdirde ya kasden ve tehevvüren, ya da taammüd suretile öldürmekten takibata uğrıyacaktır. Aralarında bir geçimsizlik olup olmadığı, çukur başında kavga edip etmedikleri araştırılmaktadır. Hâdisenin kaza mı, yoksa cinayet mi olduğunu tespit etmek üzere Müddeiumumî Suad, dün öğle üzeri Osmaniye köyüne gidip, tahkikata el koymuştur. Dün, geceye kadar hâdise yerinde çalışmıştır. Jandarma da, yapılan tahkikata yardım etmektedir. Rencber Hasanın, bugün dosyasile birlikte İstanbul Adliyesine getirilmesi, kuvvetle muhtemeldir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Yurdda ziraî vaziyet mükemmel

İhtiyacımız nisbetinde mahsul alabileceğimiz anlaşılıyor

Ziraat Vekâleti Ziraat Umum müdürü Abidin Trakyaya gitmek üzere Ankaradan şehrimize gelmiştir. Umum müdür Trakya vilâyetlerimizdeki mahsul durumunu tetkik ettikten sonra şehrimize dönerek burada da meşgul olacaktır.

Memleketin her tarafından alınan haberler ekim vaziyetinin son derece şayanı memnuniyet olduğunu göstermektedir. Kışlık zeriyat mükemmelen yapıldığı gibi son yağan yağmurlar dolayısile yazlık zeriyat da iyi gitmektedir. Mayıs ayı zarfında beklenilen yağmurlar yağdığı takdirde bu seneki mahsulümüz pek bereketli olacaktır.

Geçen seneki mahsulden mühim bir kısmı harice satıldığı halde hükûmetin ittihaz ettiği son mubayaa kararı üzerine silolarımız yeniden dolmuştur. Yeni mahsulün idrak mevsimi olan hazirana ancak bir buçuk aylık bir zaman kalmış olduğu gözönünde tutulursa memleketimizin buğday sıkıntısı çekmiyeceği şükranla görülmektedir. Ayni zamanda istihsal de artmaktadır. Cumhuriyet idaresi memleketi ele aldığı zaman ekilen toprak miktarı 5 milyon hektar olduğu halde bugün bu miktar 11 milyon hektara baliğ olmuştur. Bu kemiyet itibarile böyle olduğu kadar keyfiyet itibarile de farklıdır. Çünkü tohum istasyonlarının tesisi suretile mahsul cinslerinin ıslahı ve saire gibi tedbirlerle elde edilen mahsul evvelki devirde elde edilen mahsulden hem daha fazladır. hem de daha iyi kalitededir.

Ziraat Veklâetinin Amerikadan ve diğer memleketlerden getirtmiş olduğu traktör ve harman makineleri faydalı olmaktadır. Son parti olarak da Amerikadan bir kısım makine mubayaa edilmiş, bunlardan pamuk ziraatine aid olanları Basra körfezine gelmiştir. Yakında memleketimize sevkedilecektir. Maamafih memleketin bu kabil ziraat vasıtalarına olan ihtiyacı geniştir.

Koordinasyon heyeti kararnamesinde ziraî seferberlik de vardır. Hükûmet henüz bunu tatbik etmemekle beraber Ziraat Vekâletinin bu hususta bir kanun lâyihası hazırlamakta olduğu haber alınmıştır.

Ziraat Vekâleti bu sene elindeki bütün tohumları köylüye dağıtmıştır. Memleketimizde dejenere olmuş tohumlar büyük bir itina ile ıslah edilmiş ve çok verimli tohumlarla mübadele edilerek tohum cinsi güzelleştirilmiştir.

ADLİYEDE

Birbirine giren hane halkı!

Unkapanında bir evde evvelki gece eğlenti yapılırken bir hâdise olmuş ve evin sakinlerinden üç erkekle iki kadın, dün İstanbul üçüncü asliye ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Bunlar, Ahmed oğlu Mehmed, Salih oğlu Mehmed, Abdülvehab oğlu Ali, Ahmed kızı Ayşe, Fuad kızı Eminedir. Mesken masuniyetini bozmak, sövmek ve kavgada silâh çekmek mevzulu davada, şahidler dinlenilmiş ve Müddeiumumî Cevad Özpay, mütaleasını söylemiş, hâkim Necib Nadir de kararını vermiştir.

Mütalea ve karara nazaran, evde Ahmed oğlu Mehmedin oturduğu kısma kadınlı, erkekli misafirler gelmiş, rakı içilmiş, gramofon çalınmıştır. Ayni evin diğer kısmındaki kiracılardan Ali ile karısı Emine, gürültü patırtıdan rahatsız olarak şikâyette bulunmuşlardır. Arada çıkan münakaşa, kavga halini almış ve ayni evde oturanlar, birbirlerinin odalarına girmişlerdir. Mahkeme, Salih oğlu Mehmedin kavgada silâh cinsinden satır sallamaktan üç gün hapsine, Ayşenin Emineye sövmekten üç gün hapsine, bir lira ağır para cezası ödemesine, diğerlerinin de beraetine karar vermiştir.

Anadoluya gidecek İstanbullular

Beyannamelerin tasnifi bitmek üzere, şimdi biletler hazırlanıyor

İstanbulu kendi ihtiyarlarile terkedecek olan vatandaşların beyannamelerinin tasnifile meşgul olan yirmi beş kadar daktilo ve kâtibden mürekkeb ekipler, dün de, pazar olmasına rağmen, Vilâyette Vali muavini Raşidin nezareti altında akşam geç vakte kadar mesailerine devam etmişlerdir. Beyannamelerin, istasyon ve iskele itibarile ve numara sırasile tasnifi hemen hemen bitmiştir. Dündenberi, gidecek olanların tren ve vapur biletleri hazırlanmaktadır. Trenle hareket edenlere kırmızı, vapurla gidenlere de yeşil bilet verilecektir.

Beyannameler üçer nüsha olarak hazırlanmaktadır. Bunlardan biri Vilâyette, diğeri İstanbuldan ayrılacak olan ailenin reisinde kalacak, üçüncü nüsha da her şahşın gideceği yere gönderilecektir. Biletler, mahallî kaymakamlıklar vasıtasile tevzi edilecektir.

Bilet tevziatına bugün veya yarından itibaren başlanması muhtemeldir. Evvelce de yazdığımız gibi ilk kafilenin cuma günü sevkedilebileceği umulmaktadır.

Devlet Denizyolları ve Demiryolları idareleri izdihama ve bu izdiham yüzünden vukua gelebilecek intizamsızlık ara meydan vermemek için icab eden bütün tedbirleri almışlardır.

Meccanî seyahat için bilet alan vatandaşlara, hangi vapur veya trenle. ne günü, saat kaçta hareket etmeleri lâzım geleceği 48 saat önce haber verilecektir.

Tren ve vapurlarda, biletlerdeki numaralara göre muayyen yerler ayrılmış olacağından daha evvel gelenin başkalarının yerini kapması mevzuubahs değildir.

Demiryolları ve Denizyolları idareleri, emirlerinde bulunan nakil vasıtalarının hareket gün ve saatlerini, istiab miktarlarını vilâyet makamına bildirerek oradan alacakları talimata göre hareket edeceklerdir.

Beraberlerinde bütün eşyalarını götürmek istiyenler, elli kilodan fazlası için ayrıca bagaj ücreti ödedikleri takdirde bunları müşkülâtsız nakledebileceklerdir. Beyanname vermiş olan bütün kafileler sevkedilmedikçe yeniden hiç kimseye beyanname verilmiyecektir.

Sayfiyelerde ihtikâr mı?

Ev kiraları, nisbetsiz şekilde yükseldi

Anadolu sahilinin banliyö hattı güzergâhında, Adalarda ve İçerenköy, Merdivenköy, Dudullu, Kısıklı, Başıbüyük gibi içerlek köylerde, ev ve köşk kiraları çok yükselmiştir.

Mahallî kaymakamlıklar, ihtikâr derecesine varan bu kira yüksekliğile ehemmiyetli surette meşgul olmağa başlamışlardır.

Sayfiyelik evleri olan bazı kimseler, buraları mobilyalı olarak kiraladıklarını ileri sürerek geçen seneki kira bedelile bu seneki arasında bir fark kabul etmek zarurî olduğunu iddia etmektedirler.

Bu sene, Adalarda da köşk kiraları yüksektir. Boğaziçinin yakın köylerinde, pek az kiralık yalı ve ev kalmıştır.

Uludağdaki spor yerleri

Bu sene sayfiye olarak rağbet görmeğe başladı

Bursa (Hususî) — Uludağ oteli ve Kayakevile Kirazlıyayla Dağevi bu sene yazın büyük rağbet görecektir. Şimdiden bu otellerde oda ve yatak kiralıyanlar bulunmaktadır. Çam ormanlarının içinde mükemmel konforlu Uludağ oteli, her sene yazın, vaktü hali yerinde ve dinlenmeğe muhtac fikir adamlarının yeri idi.

Bu sene bir çok ailelerin yazı geçirmek istedikleri bir sayfiye halini alacağa benzemektedir.

Nisan sonlarına yaklaştığımız halde el'an Uludağ otellerinde kayakçılar bulunmaktadır. Kirazlıyaylaya kadar otomobil çıktığından buradaki dağevi otomobillerile dağa çıkanlarla dolup taşmaktadır. Oteller mıntakasında 2 metreden fazla kar bulunmaktadır.

İzmir pamukçularının dileği

İzmir (Hususî) — Pamukçular toplanarak son hükûmet beyannamesinin fiatlarla alâkasını tetkik etmiş ve kilo başına takdir edilen 64 kuruşun artırılmasını hükûmetten rica eylemeği kararlaştırmışlardır. Çünkü İzmir borsasında akala pamuğu 71 kuruşa satılmaktadır ve bazı tacirler, pamuğu, bu fiata aldıklarını söylemektedirler.

İzmirde mahkûm olan muhtekirler

İzmir (Hususî) — 12 çuvalda 700 kilo kahve saklıyan Kasabalı tüccardan Hayri 15 gün hapse, 75 lira para cezasına, mevcud şekerini saklıyan Güzelyalıda bakkal Hakkı da 20 lira para cezasile dükkânının 15 gün kapalı kalmasına ve şekerlerinin musaderesine mahkûm edilmişlerdir.

Gemlik zeytin ihracına başlıyor

Gemlikte ihrac için hazırlanan zeytin varilleri

Gemlik (Hususî) — Zeytin stokunun fazlalığı, yalnız memleketimiz dahilindeki istihlâkle değil, ötedenberi müşterimiz bulunan yabancı memleketlere ihracatla bir muvazene temin edebiliyor ve bu yapılamayınca fiatlar müstahsil aleyhine düşüyordu. Son günlerde Rumanyaya zeytin sevkiyatı için Ticaret Vekâletimizden lisans verileceği bildirilmiştir. Haber, piyasamıza memnuniyet ve hararet vermiş ve zeytin gönderilmesi için hazırlıklarına başlanmıştır.

***

Geçenlerde vefat eden fabrikatör Yahya Alemdar, Gemlik Kızılay şubesine iki bin lira vasiyet etmiştir. Müteveffanın bu mühim teberruu muhitimizde kendisinin hayırla anılmasına vesile olmuştur.

Küçük hikâye

Hususî polis hafiyesi

Peride Celâl

Ahmed Sezer, tam on iki senedir polis müdüriyetinde çalışıyordu. Komiser muavinliğine kadar yükselmişti.

Ahmed Sezer daha çocukluğunda hırsız polis oynamaya bayılır, gazetelerin polis sütununu okur ve hep cinaî filmlere giderdi. Sonra orta mektebi bitirdi. Liseye girmeye hazırlanırken vaz geçti. Akrabalarından birinin tavassutile polis mektebine girdi. Ve nihayet bir gün muradına ererek, parlak düğmeli, yepyeni polis elbisesini sırtına geçirdi. Fakat zavallı Ahmed Sezer, pek çabuk inkisarı hayale uğradı. Ona verilen vazife evlere celb taşımaktı. Adliyede çalışıyordu. Halbuki o neler hayal etmişti: Katillerin peşinden kosmak. umulmadık zamanda azılı hırsızların karşısına çıkmak ve herkesin alkışları arasında, müthiş serserilerin bileklerine kelepçeyi o meşhur Şerlok Holmesvari müstehzi tebessümle takmak... Bütün bunların hayal olduğunu görünce Ahmed Sezer büyük bir kedere düştü ve bu keder tam 12 sene devam etti.

Genc adam bu 12 sene zarfında: İstidadım mahvoluyor; ben merkezde çürüyecek adam mıyım?» diye inledi durdu. Âmirleri ona acıdılar. Çünkü her şeye rağmen iyi, namuslu bir çocuktu. Nihayet onu bazı tahkikat ve takiblerle alâkalı olan işlere verdiler. Fakat bu yeni vazifesinde Ahmed Sezer bir defasında bir tavuk hırsızından yediği bir tekme ile bacağını kırdı. Aylarca yattı. Bir defasında da meşhur sabıkalılardan birine benzettiği yüksek tabakadan bir zatın yakasına yapıştı. Bu yüzden az kalsın işinden olacaktı. Fakat arkadaşlarının alayları, yüzüne gözüne bulaştırdığı bir sürü tahkikat, takib vak'ası bir türlü onu uslandırmadı. Kendisinin, polis hafiyeliği için yaratılmış bir insan olduğunu söylemekten geri kalmıyor: «Yazık oldu bana, yazık oldu» diye söylenip duruyordu. Nihayet bir gün onun bu bitmez tükenmez şikâyetlerini dinleyen arkadaşlarından biri gayet ciddî şöyle dedi:

— Bana bak yovrum Ahmed Sezer, mademki kendinde istidad görüyorsun, sana verilen işten memnun değilsin; öyleyse niçin Avrupada olduğu gibi kendi başına çalışmıyor, hususî polis hafiyeliği yapmıyorsun?

Bu sözler Ahmed Sezerin kafasına öyle müthiş bir şekilde saplandı ki zavallı adam o gece sabaha kadar uyuyamadı. «Hay Allah cezasını versin! diye düşünüyordu. Niçin bunu şimdiye kadar akıl etmedim. Koca şehir bu... İş mi yok?. Kim bilir etrafında hazırlanan esrarengiz cinayetlerden titreyen, gizli düşmanlarını düşünerek ter döken ne kadar insan vardır ve bunların, İstanbulda ilk defa hususî bir polis hafiyesinin işe başladığını, her yere ateş gibi yetiştiğini işittikleri zaman sevinc içinde kalıp rahat bir nefes alacakları muhakkaktır.» Ve Ahmed Sezer bu gecenin ertesi günü merkeze koştu. İstifasını verdi. İstifanın kabul edildiğinin üçüncü günü de şehrin kalabalık semtinde kiraladığı bir han odasının kapısına şöyle bir tabelâ astı:

Ahmed Sezer
Hususî polis hafiyesi

***

Günler, hatta haftalar geçti, bir tek müşteri bu hususî polis hafiyesinin kapısını çalmadı. Ahmed Sezer «Tabiî diyordu. Tanınmak lâzım, bir iki işte kendimi göstermeliyim.» Nihayet aklına başka bir çare geldi. Gazetelere küçük ilânlar gönderdi. Bu ilânların hakikaten faydası oldu. Hemen değilse de iki üç hafta sonra çok şık güzel bir hanım Ahmed Sezerin büro gibi kullandığı odaya girdi. İçeri girer girmez de kendisini yığılır gibi bir koltuğa atarak, asabî telâşlı derhal söze şöyle başladı:

— Ben çok bedbaht bir kadınım. Kocam bana ihanet ediyor. Buna eminim. Fakat haini bir türlü ele geçiremiyorum, kaç kere yazıhanesine anî baskınlar yaptım, gizlice takib ettim, nafile. Gazetede ilânınızı görünce biraz nefes aldım. Şimdi sizden ricam kocamı baştan çıkaran o mel'un kadının kim olduğunu öğrenmenizdir. Bunu öğreneyim ben ne yapacağımı bilirim.

Ahmed Sezer sevincinden uçuyordu. Nihayet büyük zekâsını, kabiliyetini ortaya koyacak bir iş çıkmıştı. Fakat vakarını muhafaza ederek kadına bir şey belli etmedi. Kadın bir miktar para bıraktı. Kocasının adresini ve telefon numarasını verdi, kalkıp gitti.

Ertesi gün Ahmed Sezer genc kadının kocasının yazıhanesi önünde beklemeğe başladı. Bu bekleyiş tam dört gün sürdü. Adamı takib ediyordu. Fakat adamın gittiği yerler mahduddu: Şirketler, ticarethaneler, mahkemeler...

Ahmed Sezer sabırla bekledi. Dördüncün gün «Yakaladım!» diye sevindi. O gün genc kadının kocası her zamankinden itinalı giyinmişti. Telâşlı görünüyordu. Saat ikiye kadar yazıhanesinde kaldı. İkide çıktı. Bir otomobile atladı.

Takib başlamıştı. Otomobil Şişliye doğru yol aldı ve ara sokaklardan birinde, küçük bir apartımanın önünde durdu. Adam içeri girdi. Ahmed Sezer otomobilini savdı bir kapıyı siper alarak beklemeye başladı. Biraz sonra sokağın ucundan siyahlara bürünmüş bir kadın göründü. Şapkasını gözüne almış yakasını kaldırmıştı. O da aynı apartımana girip kayboldu. Ahmed Sezer ancak sivri beyaz bir çene ucu, altın sarısı saçlar görebildi. Kalbi çarparak bekledi. Aradan iki saat geçti, bu sefer adamla kadın birlikte çıktılar. Adam kapının önünde uzun uzun kadının elini öptü. Bir şeyler konuştular. Ayrıldılar. Ahmed Sezer kadının peşine düştü. Kadın caddeye çıktı. Bomontiye doğru yürüdü. Ara sokaklardan birine girdi. Beyaz tek katlı bir evin önünde durdu. Anahtarile kapıyı açıp içeri girdi. İşte o zaman Ahmed Sezer boğulacakmış gibi boynunu tuttu ve yere yıkılmamak için duvara tutundu.

Çünkü bu ev kendi evi, kapıyı açarken yüzünü iyice gördüğü kadınsa kendi karısıydı.

Ahmed Sezer ertesi gün tabelâsını han odasından söküp attı ve boşanmak için mahkemeye müracaat etti.

Onun eski işine tekrar girmek için hemen istida verdiğini söylerler.

Peride Celâl

Kısa Tetkikler

Amerikan üniversiteleri

Topyekûn İngiltereye daha geniş yardım istiyorlar

Yazan: Nezahet Nureddin Ege

Avrupa ve Asyanın diktatörlerle idare edilen memleketleri, bütün kuvvetlerini başlarındaki bir iki kişinin verdikleri kararların isabetine istinad ettirirlerken, bütün millet nihayetsiz bir tevekkülle bu üç, beş kişinin keyfine kurban giderken demokrasile idare edilen memleketlerde bu gün üniversite profesörleri vatanlarının ve bütün cihanın selâmeti namına nasıl hareket edilmek lâzım geldiğini büyük bir salâhiyetle müdafaa etmektedirler.

İşte elimin altında 13 ilkkânun tarihli gazete! Amerikanın en büyük üniversitelerinden Harvard'ın profesörlerinin beyanatını ihtiva etmektedir. Bu profesörlerin bazıları hükûmetin müdafaa plânlarında birer müşavir olarak söz söylemek hakkını haiz fevkalâde değerli simalardır.

Daha Ruzvelt'in demokrasilere yardım kanununun âyandan geçmesinden çok evvel bu kıymetli âlimler İngiltereye büyük mikyasta yardım edilmesi lüzumunu şiddetle müdafaa ediyorlardı. Amerikan gemilerinin, Amerikan parasının demokrasilere verilmesini, hatta Amerikan donanmasının Atlantik denizinde İngiliz donanmasının rolünü deruhde ederek nakliye gemilerine karakol vazifesini üzerine almasını ısrarla müdafaa ediyorlardı.

Edvard S. Mason, Harvard üniversitesinin iktısad profesörü olan bu zat, halen İngiltereye yapılacak en büyük yardım, imkân derecesinde İngiliz donanmasının ve nakliyat gemilerinin yükünü hafifletmek, iddiasındadır. Bunun için Pasific'teki bütün nakliyatı biz deruhde etmeliyiz. Pasific'teki Kanada, Avustralya, Felemenk müstemlekâtı ve Hindistan arasındaki bütün nakliyat hatlarında kullanılan gemiler serbest kalarak Atlantik hatlarına tahsis olunursa İngiltereye büyük bir hizmet ifa edilmiş olacaktır.

İkinci adım olarak, Amerikan donanması Atlantikin bir kısmında seyrüsefer eden İngiliz erzak ve iptidai maddeler taşıyan vapurlara refakat vazifesini deruhde etmelidir. Böyle bir teşebbüs şimdilik hem İngiliz donanmasının yükünü hafifletmiş, hem de Almanlarla derakab bir çarpışmağa sebebiyet vermemiş olur. Profesör Mason'un bu mütaleası Harvard üniversitesinin diğer muktedir simaları tarafından da şiddetle tasvib edilmiştir.

Buna ilâveten profesör Elliott, hükûmetin bitaraflık kanununu lâğvederek erzak ve mühimmat taşıyan Amrikan gemilerinin İngiltere sahillerine gitmelerine müsaade edilmesini ısrarla taleb etmiştir. «Bu gemiller de Amerikan donanmasının kontrolu altında seyrüsefer ederek İngiliz nakliyat gemilerinin kafilelerile birlikte Britanya limanlarına gidebilirler. Böylelikle demokrası davasına azamî yardım etmek imkânını buluruz» demiştir.

Profesör Elliott, bu beyanatına ilâveten demiştir ki:

«— Belki benim bu mütalealarıma vatandaşlarım itiraz ederler. Eğer biz denizlerde İngiltereye yardımı bu kadar tevsi edersek, bizim nakliyat gemilerimiz de Almanların taarruzuna uğrıyacak, belki de harbe sürüklenmek mecburiyetinde kalacağız, diyeceklerdir. Fakat bu akibet ergeç gelecektir. Biz demokrasi cihanı ya Hitlerin mağlûbiyetini görmek, yahud bizzat mağlûbiyete razı olmak mecburiyetindeyiz. Hitler rejiminin payıdar olduğu bir âlemde bizim yerimiz yoktur. Binaenaleyh bu yer hakikat olarak kabul edildikten sonra büyük bir cesaretle bu hedefe doğru yürümemiz lâzım gelir.»

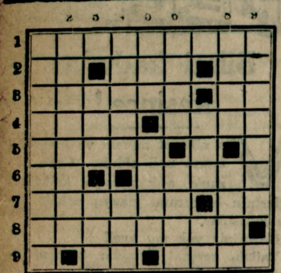
Gene Harvard üniversitesinin büyük bir şöhrete sahib olan profesörlerinden Alvin H. Hansen, iktısadiyat sahasında başlıbaşına bir otorite olan bu zat, demiştir ki:

«— İngiltereye ikrazatta bulunmaktan daha ziyade bütün bu yardımların hediye olarak verilmesini tercih ederim. 1914 - 1918 harbinden sonraki harb borcları münakaşaları bizim için bir ders olmalıdır. Bu harb, sona erdikten sonra İngilizlerin ne kadar az borcları kalırsa bizim için o kadar iyidir. Çünkü bu sayede daha esaslı bir iktısadî plân takibi imkânı hasıl olur. Harbden sonra kurulacak cihanşümul iktısad âleminde Amerika Birleşik devletlerinin nüfuzlü bir rol ifa edebilmesi için bugün kredi değil, fakat hediye vermek, harbi bir an evvel ve muhakkak muhakkak demokrasilerin lehine intaç etmek en büyük vazifemizdir. Amerikanın selâmeti dünyanın demokrasi prensipleri üzerine işlemesindedir. Binaenaleyh bu gaye uğrunda verilecek hediyeler en yüksek faiz getiren bir bankaya yatırılmış demektir.»

Duvardan düşen Elmas

Rumelihisarında Serçe sokağında 9 numaralı evde oturan Haticenin 2 yaşındaki oğlu Arif Elmas, bir metre bahçe duvarı üstünde oynarken düşmüştür. Alnından yaralanmıştır. Şişli Etfal hastanesine gönderilmiştir.

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Üryanlık. 2 — Benzer, zehir, bir harfin okunuşu. 3 — Üzerinde kuvvetli hararet toplamak, bir sıfat edatının tersi. 4 — Bir hal edatı, modern. 5 — Bir Bulgar ismi. 6 — Bir sıfat edatının tersi, Japonyada bir liman. 7 — Köşe, yediklerimizden. 8 — Buldukları birini elde ederek (iki kelime). 9 — Bir soru edatı, anlayış kudretlerinden.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Süslenme (mürekkeb kelime). 2 — Ziya ahzeden (iki kelime). 3 — Kadın, bir vilâyetimiz. 4 — On dokuzuncu asırda yaşamış bir Fransız filozofu, bir edat. 5 — Eski unvanlardan, kıymetli taşlardan bazılarının alt cilâsı. 6 — Bir çeşid iplik yumağı, ekme. 7 — İstiab kabiliyeti, çok değil. 8 — Bir ot, keyfi yerinde olanların tekrar ettiği söz. 9 — Harflerden teşekkül etmiş olanlar (cemi).

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bürhaneddin Tepsi temsilleri

Tepsi heyetinin bir kaç güne kadar Bursa, Balıkesir, Manisa ve İzmirde üçer temsil vermek üzere şehrimizden hareket edeceğini ve diğer taraftan da aşağıda isimleri yazılı piyesleri prova etmekte olduğunu memnuniyetle haber aldık.

Le duel - Yazan: Henri Lavedan - Çeviren: Hamdi Varoğlu - Dram.

Ester - (Esther). Yazan: Rasim. Çeviren: Kemal Emin Bara trajedi.

Hacıyatmaz ve Ben seni sevdim - Komedi. Yazan: Seniye ve Bürhaneddin Tepsi.

Vefat

Yanya eşrafından Yanya Belediye reisi merhum Yahya Beyin oğlu, Bursa İnhisar müdürü Neşet Bozkurdun ağabeyi, İstanbul eski Maarif müdürü ve Şehir Meclisi eski azasından Standard-Oil kumpanyası müşaviri Mustafa Yahya Ürl vefat etmiştir. Cenazesi bu gün saat 12 de Kadıköy Moda Deniriye sokak 51 numaralı evinden kaldırılarak Osmanağa camiinde namazı kılındıktan sonra Karacaahmedde şehidlikteki aile makberesine defnedilecektir. Allah rahmet eyliye.

Zayi — Bulgar tebaasından olup almış olduğum ikametgâh vesikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Beyoğlu Hamalbaşı 21 numarada Vasil oğlu Vangel Popof

Osmanlı Bankası

İ L Â N

Osmanlı Bankasının Galata, Yenicami ve Beyoğlu şubeleri, Hakimiyeti Milliye bayramı münasebetile 22 nisan salı (öğleden sonra) ve 23 nisan çarşamba günü kapalı bulunacaktır.

SPOR

Ankara ve İzmirde dün yapılan millî küme maçları

İstanbulspor: 5 - Demirspor: 2, Beşiktaş: 3 - Genclerbirliği: 2, Altınordu: 2 - Fenerbahçe: 1, Galatasaray: 3 - Altay: 1

Ankara 20 (Telefonla) — Millî küme maçlarına bu gün de 19 Mayıs stadında devam edildi. Kapalı ve açık tribünlerde on beş binden fazla seyirci vardı. Şeref tribününde Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Hariciye Vekâleti umumi kâtibi Numan Menemencioğlu ve birçok meb'uslar bulunuyordu.

Maçlardan evvel saat 14 te Ankara muhtelit mütekaidlerile Galatasaray mütekaidleri karşılaştılar. İki taraf da eski futbol yıldızlarının formalarını kazandırmak için sarfettikleri gayretler takdirle seyredildi. Neticede Ankara muhtelit mütekaidleri 2 - 0 galib geldiler.

İstanbulspor - Demirspor

Günün ilk maçını İstanbulsporlar Demirspor yaptı. Oyuna sıkı ve sür'atli başlandı. Beşinci dakikada ilk golü Demirspor yaptı. Birkaç dakika sonra İstanbulspor penaltıdan bir golle beraberliği temin etti. Dört beş dakika sonra ikinci bir golle İstanbulspor galib vaziyete geçti.

Oyun bundan sonra sert bir şekil almıştı. İstanbulspor - Gencler Birliği maçında da tereddüdlü hareketlerile seyircileri dahi bir hayli sinirlendiren hakem Ferih fena kararlarile bu oyunu içinden çıkardı. 25 inci dakikada bir oyuncuları cezalandırılmış olduğundan Eskişehirliler 10 kişi kaldılar.

İkinci devrenin 11 inci dakikasında Demirspor kalecisinin hatalı bir çıkışı İstanbulsporlulara bir gol daha kazandırdı. İki dakika sonra da Demirsporlular penaltıdan ikinci ve son sayılarını yaptılar. Gittikçe sertleşen oyunda iki taraftan da bayılan ve sakatlananlar zaman zaman saha kenarına çıkarılıp tedavi edildi. Maçta bulunan Tabibi Adil Behçet Kamay bu muayene ve tedavi işlerile mütemadiyen meşgul oldu.

İstanbullular 28 inci dakikada dördüncü, ve son dakikada beşinci gollerini yaptılar.

Her bakımdan zevksiz olan bu maçın nihayet bulmasile seyirciler geniş bir nefes almış oldu.

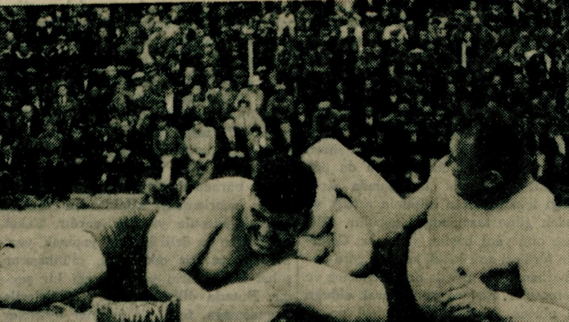
Beşiktaş - Gencler Birliği

İkinci maç İstanbul ve Ankara şampiyonları arasında oynandı. Oyunun ilk dakikaları Beşiktaşlıların, Ankara kalesine yaptıkları sür'atli inişlerle geçti. Bu akınların birinde Beşiktaş merkez muhacimi Şükrü takımına ilk golü kazandırdı. Kısa bocalayıştan sonra Genclerbirliği muvazeneyi temine muvaffak oldular. Hemen iki dakika sonra merkez muhacimleri Ali vasıtasile beraberlik sayılarını kaydettiler. İki taraf da canlı ve temiz oynayordu. 35 inci dakikada Gencler Birliği aleyhine verilen fikikten Hakkı cidden güzel bir vuruşla Beşiktaşın ikinci golünü yaptı. Maamafih Gencler buna da iki dakika sonra sağ içleri vasıtasile yaptıkları bir golle mukabele ettiler.

İkinci devrede iki taraf da zaman zaman hakimiyeti ele aldılar. Hakem Refik Güven de maçı muvaffakiyetli ve isabetli idare ediyordu. Devre nihayetlerinde Beşiktaşlılar Şerefin kafa vuruşile üçüncü gollerini de yaptılar ve bu suretle maçı da kazanarak sahadan galib olarak ayrıldılar.

Fenerbahçe - Altınordu maçı

İzmir 20 (Telefonla) — Millî küme maçları bu gün İzmir Alsancak stadında pek büyük bir kalabalık önünde devam edildi. İlk maç Fenerbahçe ile Altınordu arasında oynandı. Devrenin başları Altınordu lehinde idi. Fenerbahçe çok süratli bir oyunla mukabeleye çalışıyordu. 10 uncu dakikada Naciden Niyaziye giden topu, Niyazi, fena kullanarak mühim bir fırsatın kaçmasına sebeb oldu. Dört dakika sonra da Fener kalecisi Cihad mühim bir kurtarış yaptı.

Tekirdağlı Hüseyin - İzmirli Mehmed güreşinden heyecanlı bir an

Altınordu kat'î bir hakimiyet içinde idi. 20 nci dakikada mühim bir fırsat yakalayan Altınordulular sağ açıkları vasıtasile birinci golü yaptılar. Altınordu galib olarak bitirdi.

İkinci devreye Fenerbahçe çok enerjik bir şekilde başladı. Fakat muhacim hattı, Altınordu müdafaasını yaramıyordu.

Nihayet 20 inci dakikada Naim bir gol yaparak Fenerbahçeyi beraber vaziyete getirdi. Oyun tekrar sür'atlendi. 30 uncu dakikada Altınordudan Said şahsî bir hücumla ikinci golü yaparak takımını galib durumda çıkardı.

Galatasaray - Altay

Altay takımı ilk devrede güneş ve rüzgâr aleyhine düştüğü için hayli müşkül vaziyette idi. Halbuki Galatasaray bugün daha düzgün ve daha canlı oynuyordu. Altay kalesine yerleşen Galatasaraylılar 14 üncü dakikada Eşfakın, 18 inci dakikada Bülendin ve 26 ncı dakikada da Salâhaddinin vuruşlarile üç gol birden kazandılar.

Oyun bu hava içinde iken çok heyecanlı idi. Devre 3-0 Galatasarayın lehinde bitti.

İkinci devrede Altaylılar eldeni güzel oynuyorlardı. Galatasaray sayı adedini büyütmek için yaptığı hücumlardan bir netice çıkaramadı.

Eşfakın bir hatasından istifade eden Altay penaltıdan yegâne sayısını yaptı. Galatasaray güzel bir oyundan sonra 3-1 galib gelerek sahayı terketti.

Dün yapılan serbest güreş maçları

Dün Şeref sahasında Tekirdağlı Hüseyin pehlivan tarafından tertib edilen güreş maçları bir hayli münakaşalı olmuştur.

Güreşlerde bilhassa Mersinli Ahmedin maçı büyük bir zevkle seyredilmiştir.

Alınan neticeler şunlardır:

Mericli Mehmed, 5 dakikada Çatalcalı Recebe, Pomak Ahmed, sekiz dakikada Adapazarlı Celâle, Dinarlı İsmail 15 dakikada Pomak Ahmede, Manisalı Mehmed sekiz dakikada Çatalcalı Süleymana galib gelmişlerdir.

Kara Ali ile Mülâyim arasında yapılan çetin güreş berabere ilân edilmiş ise de, Mülâyim pehlivan hakem heyetinin verdiği bu kararı protesto etmiştir.

Büyük bir alâka ile takib edilen Mersinli Ahmed, Molla Mehmed müsabakası 15 inci dakikada Mersinli Ahmedin galibiyetile bitmiştir.

Son müsabakayı Tekirdağlı Hüseyin ile İzmirli Mehmed yaptılar. Tekirdağlı Hüseyin, hâkim bir güreşten sonra rakibini 17 nci dakikada mağlûb etmiştir.

Beyoğlu - Taksim Genclik maçı

Paskalya kupası namile tertib edilen Beyoğlu - Taksim Genclik takımları arasındaki futbol maçı Şeref sahasında oynanmıştır. Çok heyecanlı bir şekilde cereyan eden bu maçı 2 - 1 Taksim Genclik takımı kazanmıştır.

Bisiklet teşvik müsabakası

İstanbul mıntakası bisiklet ajanlığı tarafından tertib edilen üçüncü seri bisiklet yarışı dün sabah 100 kilometrelik bir yol üzerinde Topkapı ile Silivri arasında yapılmıştır.

Topkapı kulübünden Halid 3 saat 23 dakikada birinci, Haliç kulübünden Niyazi ikinci, Topkapı kulübünden Saim üçüncü olmuşlardır.

Eminönü Halkevindeki merasim

C. H. P. tarafından tertib edilen halkevleri arasındaki müsabakalarda derece alan sporculara mükâfat tevzii için dün Eminönü Halkevinde büyük bir merasim yapılmıştır. İstanbul Valisi ve parti müfettişinin bulunduğu bu merasim çok parlak olmuş ve sporculara mükâfatları dağıtılmıştır.

Merasimden sonra davetlilere bir çay ziyafeti verilmiştir.

23 nisanda yapılacak maçlar

23 nisan çocuk bayramı günü büyük bir futbol turnuvası tertib edilmiştir. Bu turnuvaya Galatasaray, Fenerbahçe, Taksim ve Beyoğlu Genclik kulübleri iştirak edeceklerdir.

Galatasaray, Beyoğlu Genclik takımile, Fenerbahçe de Taksim Genclik takımile maç yapacaklardır.

Bu maçlar, Kadıköy stadında oynanacaktır.

Millî küme maçlarında puan cedveli

Takımlar	Maç	Galib	Berabere	Mağlûb	Attığı	Yediği	Puan
Beşiktaş	6	4	2	—	12	6	16
İ. Spor	6	4	1	1	16	10	15
Galatasaray	4	3	—	1	11	4	10
Altınordu	5	2	1	2	9	13	10
Demirspor	6	2	—	4	5	10	10
Fenerbahçe	4	2	1	1	6	4	9
Harbiye	4	2	1	1	6	4	9
Altay	5	2	—	3	6	8	9
Maskespor	4	—	2	2	5	7	6
Genclerbirliği	6	—	—	6	10	18	6

Başvekâlet Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Direktörlüğünden:

Beşiktaşta Şeref stadında yaptırılacak olan 5311 lira keşif bedelli koşu pisti ve atlama yerleri tanzimi şartnamesine göre pazarlık suretile eksiltmeye konulmuştur.

Pazarlık 30 nisan 941 çarşamba günü saat 16 da Beyoğlu Taksim Sıraserviler caddesi 57 No.lı Bölge binasında yapılacaktır.

Teminatı 250 liradır.

Talihlerin şartnameyi almak ve projesini görmek üzere hergün Bölge Merkezinde Spor Servisine müracaat etmeleri ilân olunur. (3095)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

1 — 750 vatlık, 500 aded «A. E. G. armatürü için yarım opal glob» pazarlık usulile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 3/6/941 günü saat 15 te Metro hanının 5 inci katında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 137 liradır.

4 — İsteklilerin parasız olarak verilmekte olan şartnameleri levazımdan almaları ve kanunî vesikaları ve muvakkat teminatlarile ilân edilen gün ve saatte Komisyonda hazır bulunmaları. (2991)

İstanbul Defterdarlığından:

Açık olan ücretli vazifeler için lise ve orta mekteb mezunu olanlar arasında «tahsile devam edenlerle 18 yaşını ikmal etmemiş olanlar kabul edilmezler» 28/4/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 te İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi birinci sınıf dersanesinde müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İmtihana girmek istiyenler, aşağıda yazılı vesikaları hâmilen bir istida ile 25/4/941 cuma günü saat 17 ye kadar Defterdarlık Sicil Kalemine bizzat müracaat ederek fotoğraflı kabul kartı almaları ilân olunur.

1 — Tahsil vesikası,
2 — Nüfus tezkeresi,
3 — Hüsnühal kâğıdı,) Bu iki vesika imtihanı kazananlardan
4 — Sıhhat raporu,) bilâhare alınacaktır.
5 — 4,5 X 6 eb'adında iki fotoğraf. (2873)

RADYO

Bu günkü program

8,00	Program	18,40	İnce saz
8,03	Haberler	19,15	Müzik (Pl.)
8,18	Müzik (Pl.)	19,30	Haberler
8,45	Konuşma	19,45	Konuşma
★		19,50	Şarkılar
12,30	Program	20,15	Rad. gazetesi
12,33	Şarkılar	20,45	Müzik
12,50	Haberler	21,00	İstekler
13,05	Şarkılar	21,30	Konuşma
13,20	Müzik (Pl.)	21,45	Orkestra
★		22,30	Haberler
18,00	Program	22,45	Caz (Pl.)
18,03	Cazband	23,30	Kapanış

ASKERLİK İŞLERİ

Yoklamaya davet

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — Bütün şubeye mensub 337 doğumlularla ihtiyat erat yoklamaları ve eytam ve eramil ikramiye yoklamalarına 21/4/941 pazartesi gününden itibaren devam edilecektir.

2 — İhtiyat yoklamalarına müracaat edeceklerin behemehal aşağıda gösterilen günlerde her mükellef doğumu itibarile (not) alarak mezkûr günlerde müracaat edecek, aksi takdirde askerlik mükellefiyeti kanununun 94 üncü maddesine tevfikan ceza görecektir.

İhtiyat erat yoklamaları

21/4/41	pazartesi	Bütün şubeye mensub 322 doğumlular	
22/4/941	salı	»	»
24/4/941	perşembe	»	»
25/4/941	cuma	»	»
28/4/941	pazartesi	323	»
29/4/941	salı	»	»
30/4/941	çarşamba	»	»
2/5/941	cuma	»	»
5/5/941	pazartesi	324	»
6/5/941	salı	»	»
7/5/941	çarşamba	»	»
8/5/941	perşembe	»	»
9/5/941	cuma	325	»
12/5/941	pazartesi	»	»
13/5/941	salı	»	»
14/5/941	çarşamba	»	»
15/5/941	perşembe	326	
16/5/941	cuma	»	»
19/5/941	pazartesi	»	»
20/5/941	salı	»	»
21/5/941	çarşamba	327	»
22/5/941	perşembe	»	»
23/5/941	cuma	»	»
26/5/941	pazartesi	»	»
27/5/941	salı	328	»
28/5/941	çarşamba	»	»
29/5/941	perşembe	»	»
30/5/941	cuma	»	»
2/6/941	pazartesi	329	»
3/6/941	salı	»	»
4/6/941	çarşamba	»	»
5/6/941	perşembe	»	»
6/6/941	cuma	330	»
9/6/941	pazartesi	»	»
10/6/941	salı	»	»
11/6/941	çarşamba	»	»
12/6/941	perşembe	331	»
13/6/941	cuma	»	»
16/6/941	pazartesi	»	»
17/6/941	salı	»	»
18/6/941	çarşamba	332	»
19/6/941	perşembe	»	»
20/6/941	cuma	»	»
23/6/941	pazartesi	»	»

Kısa hizmetlileri davet

Fatih Askerlik şubesinden:

Yüksek ehliyetnameli ve kısa hizmetli askerliklerine karar verilmiş mezunları 1 mayıs 941 tarihinde Yedek Subay okuluna gönderileceklerdir.

Bu şeraiti haiz şubemiz mensublarının şimdiden muamelelerini hazırlatmak üzere şubeye müracaat etmeleri ve işbu ilânın davetiye yerine kaim olduğu ilân olunur.

Bu yalnız günlerinde, oğlundan ayrılmanın acısını bütün tazeliğile kalbinde duyduğu bu sıralarda, Pol'ün mevcudiyeti ona büyük bir kuvvet ve teselli veriyordu. Pol, gayet neş'eli bir adamdı. Durmadan konuşur, şarkı söyler, kapıları gürültüyle açıp kapardı. Ekseriyetle öğle yemeklerini beraber yiyorlardı. Pol akşam yemeklerini daima dışarıda yer ve gece geç vakit eve gelirdi. Madam Takaç uyanmasın ve kaçta geldiğinin farkına varmasın diye parmaklarının ucuna basarak odasına girerdi. Fakat bu ihtiyatkârlığı çok defa boşa giderdi. İçkinin tesirile muvazenesini bulamaz, ya bir sandalye devirir veya bir tarafa çarpardı. Gürültüyü duyunca olduğu yerde durur, dilini çıkararak etrafı dinlerdi.

Başka şikâyet edilecek bir hali yoktu. Yalnız bir defa kırmızı şapkalı bir kadın getirmiş, Madam Takaç'ın kaşlarının çatıldığını görünce, kadının yakın bir akrabası olduğunu ve taşrada bulunduğunu, Budapeşteye ancak senede bir defa geldiğini söyliyerek işi yatıştırmıştı.

Balayı seyahatine çıkanlar üç haftalık bir gaybobetten sonra avdet ettiler. Her ikisi de güneşten yanmıştı. Miett dört kilo almıştı. Fakat belinin inceliği ve endamının zarafeti kat'iyyen bozulmamıştı.

Peter işine gitmeğe başladı. Miett de bütün vaktini evin yerleştirilmesine, yeniden tanzimine hasretti. Odaların altını üstüne getirdi. Eşyaların yerlerini değiştirdi.

Öğleden evvelleri çarşıya çıkıyor, dükkânları, antikacıları dolaşıyordu. Abajurlar, biblolar, masa örtüleri, divan yastıkları ve eprdelerle eve dönüyordu. Yuvasını yapmak için çırpınan bir kuşa benziyordu. Bazan Madam Varga da onunla birlikte gidiyor, alınacak şeyler hakkında mütaleasını söylüyor, pazarlıkta ona yardım ediyordu.

Gene bir öğleden evvel Madam Varga ile dolaşıyorlardı. Vaci sokağından geçerlerken, açık bir otomobilde Olga'yı gördüler. Bu yepyeni, küçük, parlak lâciverd boyalı bir otomobildi. Olga içinde yalnız oturuyordu. Araba hemen iki adım ileride duruyordu.

Gözgöze geldiler. Olga gülümsedi ve başının hafif bir işaretile onu selâmladı.

Madam Varga'nın pudralı yüzü kıpkırmızı kesildi. Dişlerinin arasından fısıldadı:

— Selâm verme ona!

Miett bir saniye afalladı. Şaşkın, şaşkın Olga'nın yüzüne baktı. Fakat kendini toparlayıp da, kızın selâmına mukabele edinciye kadar otomobil hareket etti.

Madam Varga'nın yüzü hâlâ kıpkırmızıydı. Dudakları asabiyetten titriyerek söylendi:

— Böylelerile selâmlaşmak doğru değildir.

Miett hiç bir şeyin farkında değilmiş gibi davrandı. Başını çevirip, eski arkadaşına bir defa daha bakabilmek için kayıdsız bir sesle sordu:

— Otomobildeki Olga mıydı?

İKİ ESİR

Yazan: *Lajos Zilahy* — 28 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Madam Varga'nın asabiyeti yavaş yavaş geçti. Yan gözle onu süzüyordu. Bu dakikada bu katı kalbli kadına karşı müthiş bir nefret duyuyor ve ağlamamak için kendini güç zaptediyordu.

Eve döndüğü zaman Peter'in gelmesini sabırsızlıkla beklemeğe başladı. Hâdiseyi Peter'e anlatacaktı. Eğer kocası, Madam Varga'ya hak verirse, onunla adamakıllı kavga edecekti. Buna kat'î karar vermişti.

Sofra kurulmuş, ekmek tabağı masanın ortasında duruyordu. Peter eve gelir gelmez, hemen bir parça ekmek kabuğu koparır, divana uzanır, bir taraftan ekmek kabuğunu gevelerken, bir taraftan da gazetelere göz gezdirir, çorbasının sofraya gelmesini böyle beklerdi.

Miett yanına oturdu. Heyecanla öğleden evvelki vak'ayı anlattı.

Peter, Olga'nın başından geçenleri biliyordu. Karısının anlattıklarını dikkatle dinledi. Bunda bu derece heyecana kapılacak bir şey görmedi. Maamafih karısının sözlerini cevabsız bırakmamak için:

— Neden selâmını almadın. Pek ayıb olmuş, dedi.

Tekrar gazetesini okumağa koyuldu.

Miett, dikkatle kocasının yüzüne baktı. Gizliyemediği bir sevincle haykırdı:

— Bravo! Ben de aynı kanaatteyim.

Olga'ya bir daha rast geldiği zaman onunla selâmlaşabileceğini, hattâ durup konuşabileceğini düşündükçe kalbini bir ferahlık kaplıyor, vicdanı müsterih oluyordu.

Ertesi sabah postacı bir mektub getirdi. Zarfın üzerine bakar bakmaz Olga'nın yazısını tanıdı.

Mektub iki satırdan ibaretti. Ne kime yazıldığı belliydi ve ne de altında imza vardı. Merakla okudu:

«Sana darılmıyorum. Çünkü, ben çok, hem pek çok mes'udum!»

Miett, bu kısa mektubdan çok şeyler anladı. Olga, dünkü hâdiseden müteessir olmuştu. Fakat gururunun kırıldığını hissettirmemek için bunları yazmıştı. Her halde kendisine karşı da eski dostluk ve samimiyet hislerini el'an muhafaza ediyordu.

Miett, mektubu belki onuncu defa okuduktan sonra kendi kendine mırıldandı:

— Acaba, hakikaten yazdığı gibi mes'ud mu?

Kendini, Olga'nın saadet içinde yüzdüğüne inandırmak istiyordu. Bu hafif parfümlü, açık mavi renkli zarf, ona refahın ve saadetin bir işareti gibi geliyordu.

— Eğer aklı varsa, beni telefonla arar, diye düşünüyordu. Olga ile divanın üzerine büzülüp, başbaşa vererek konuşmağı, son ayların hâdiselerini anlatmağı ne kadar arzu ediyordu.

Akşama kadar bekledi. Fakat Olgadan ses ve sada çıkmadı. Miett, çok defa Olga'nın kalbini çalan erkeğe, hayalinde bir şekil vermek için uğraşmıştı. Ama bir türlü buna muvaffak olamamıştı.

Peter yavaş yavaş elbiseleri, yazı masası ve âdetlerile bütün evi kaplıyordu. Akşam yemeklerinden sonra Mili masayı toplayınca, hemen kayınpederile bir iskambil partisi yaparlardı. Bu her akşam tekerrür ederdi. Peter, bu oyunu kat'iyyen kayınpederinin gönlünü almak veya onu eğlendirmek için oynamazdı. O, bu suretle yemekten sonraki vaktinin bir saatini hoş geçirmeği düşünüyordu. Ekseriyetle, oyun yüzünden damadla kayınpeder arasında şiddetli münakaşalar çıktığı olurdu. İkisi de yenilmeği bir türlü hazmedemezlerdi. Bir akşam böyle bir münakaşadan sonra babası fena halde canı sıkılmış ve dargın bir tavırla masadan kalkarak odasına çekilmişti. Miett buna çok üzülmüştü. Fakat ertesi akşam yemekten sonra, gene iskambilleri ellerine alıp, hiç bir şey olmamış gibi karşı karşıya geçip oturduklarını görünce geniş bir nefes almıştı.

Onlar iskambil oynarlarken Miett de el işlerile meşgul olurdu. Arada bir Peter'i ikaz etmek mecburiyetinde kalırdı:

— Peter, çok rica ederim, o kadar bağırma!

Peter, böyle bir ihtar alınca derhal sesini alçaltır, fakat münakaşayı kesmezdi.

Aralarında şimdiye kadar ciddî bir kavga olmamıştı. Peter'in çok çabuk parlayan bir tabiati vardı. Ama her asabî insan gibi öfkesi gayet kısa sürerdi. Dargınlık ve kin nedir bilmezdi. Onun bu parlamaları Miett'in hoşuna giderdi.

Fakat bir defa, bir sabah banyo yüzünden az kalsın kavga edeceklerdi. Peter biraz geç kalmıştı. Hemen banyo odasına girip, tıraş olmak istiyordu. Miett ise bir türlü banyodan çıkmıyordu.

Peter, sabırsızlıkla kapıyı vurmağa başladı. Sesi sert ve hırçındı. Miett de aksi cevab verdi:

— Amma tuhaf adamsın! Iraz bekle canım!

Nihayet kapı açıldı. Miett sırtında bornuz, ayaklarında terlikler, yüzü gözü sırsıklam, dargın bir çehreyle dikilmiş duruyordu. Titremesinden üşüdüğü anlaşılıyordu. Peter, onu bu halde görünce, öfkesi birdenbire geçti. Gülmeğe başladı. Sonra onu kucaklayıp, ıslak yüzünü öptü.

Evliliklerinin iikinci ayını işte böylece geçirmişlerdi. Ayrı odalarda yatıyorlardı. Fakat sabahları, Miett gözünü açar açmaz hemen yastığının birini yakalar, dağınık saçlarile gözlerini uğuşturarak doğru Peter'in odasına gider, yanına uzanırdı. Peter onun gürültüsile uyanırdı. Bu sabah taşınmalarına onlar «iltica» ismini vermişlerdi.

(Arkası var)